

Medicația antitrombotică

MEDICATIA ANTITROMBOTICA

Această grupă cuprinde medicamente utile pentru tratamentul și profilaxia afecțiunilor tromboembolice.

Medicamentele antitrombotice intervin la nivelul **plachetelor**, al **proteinelor coagulării** sau al **sistemului fibrinolitic**, fiind indicate diferențiat în trombozele arteriale, trombozele venoase, trombozele intracardiace sau coronariene, în funcție de mecanismul fiziopatologic al procesului trombogen.

Medicamentele inhibitoare ale funcțiilor plachetare - antiagregantele plachetare

- Antiagregantele plachetare sunt medicamente capabile să inhibe agregarea și alte funcții ale plachetelor, responsabile de formarea trombusului alb sau care intervin în coagulare.

Inhibarea funcțiilor plachetare se manifestă prin:

- prelungirea timpului de sângerare
- împiedicarea adeziunii și agregării plachetelor
- prelungirea vieții acestora (scurtată în bolile tromboembolice).

Antiagregantele plachetare sunt indicate mai ales pentru profilaxia trombozelor arteriale, caracterizate prin formarea trombusului plachetar la nivelul endoteliului vascular lezat.

Antiplatelet Drugs

Antiplatelet drugs, also known as **antiaggregants**, are drugs that decrease platelet aggregation and thereby inhibit thrombus formation.

Antiplatelet drugs are effective in the **arterial circulation** and are widely deployed in the prevention of thrombotic cardiovascular and cerebrovascular disease.

Class	Examples	Mechanism
COX inhibitors	Aspirin	Irreversibly inhibits COX-1, thereby blocking formation of thromboxane A ₂ .
Phosphodiesterase inhibitors	Dipyridamole	Inhibition of the enzyme phosphodiesterase type 5
ADP receptor antagonists	Clopidogrel Prasugrel Ticagrelor	Irreversible binding to purinergic P ₂ receptors for ADP on platelet surface. Ticagrelor exhibits <u>reversible binding</u> .
Glycoprotein IIb/IIIa receptor antagonists	Abciximab Tirofiban Eptifibatide	Abciximab irreversibly binds these receptors – blocking binding of fibrinogen. Tirofiban reversibly blocks this receptor.
Prostacyclin	Epoprostenol	Increases platelet cAMP which, at low concentrations, inhibits platelet aggregation.

ASPIRINA

- **Aspirina (Aspenter tb. 75 mg, Aspirin cardio tb. 100 mg)**
- Determină inactivarea ireversibilă, prin acetilare, a ciclooxygenazei, enzimă care catalizează sinteza unor substanțe endogene de tip prostaglandinic; este importantă împiedecarea formării în plachete a tromboxanului A₂ care favorizează agregarea plachetară.

Indicații:

- boala coronariană ischemică: angina stabilă, infarct miocardic acut;
- bolnavi ce au avut un accident vascular ischemic
- purtători de valve, altele decât metalice (anticoagulante)

Reacțiile adverse și contraindicații

- iritație gastrică
- reacții alergice
- hemoragii (mai ales în asociere cu anticoagulante)

Doza : 75 – 325 mg/zi

TICLOPIDINA

- **Ticlopidina (Ticlid)**

- **Acțiune :**

- împiedică adeziunea și agregarea plachetară
    - nu permite retracția cheagului
    - prelungește timpul de sângerare

- **Indicații:**

- prevenirea complicațiilor tromboembolice arteriale(AVC, IMA)
    - prevenția trombozelor la nivelul protezelor coronariene

- **Doza:** 250 mg de 2 ori/zi(la mese)

- **Efecte secundare:**

- tulburări gastrointestinale (microhemoragii digestive, rareori ulcer, fenomenele fiind mai ușoare decât la administrarea de aspirina),
    - neutropenie reversibilă care apare în primele 3 luni de la începutul tratamentului

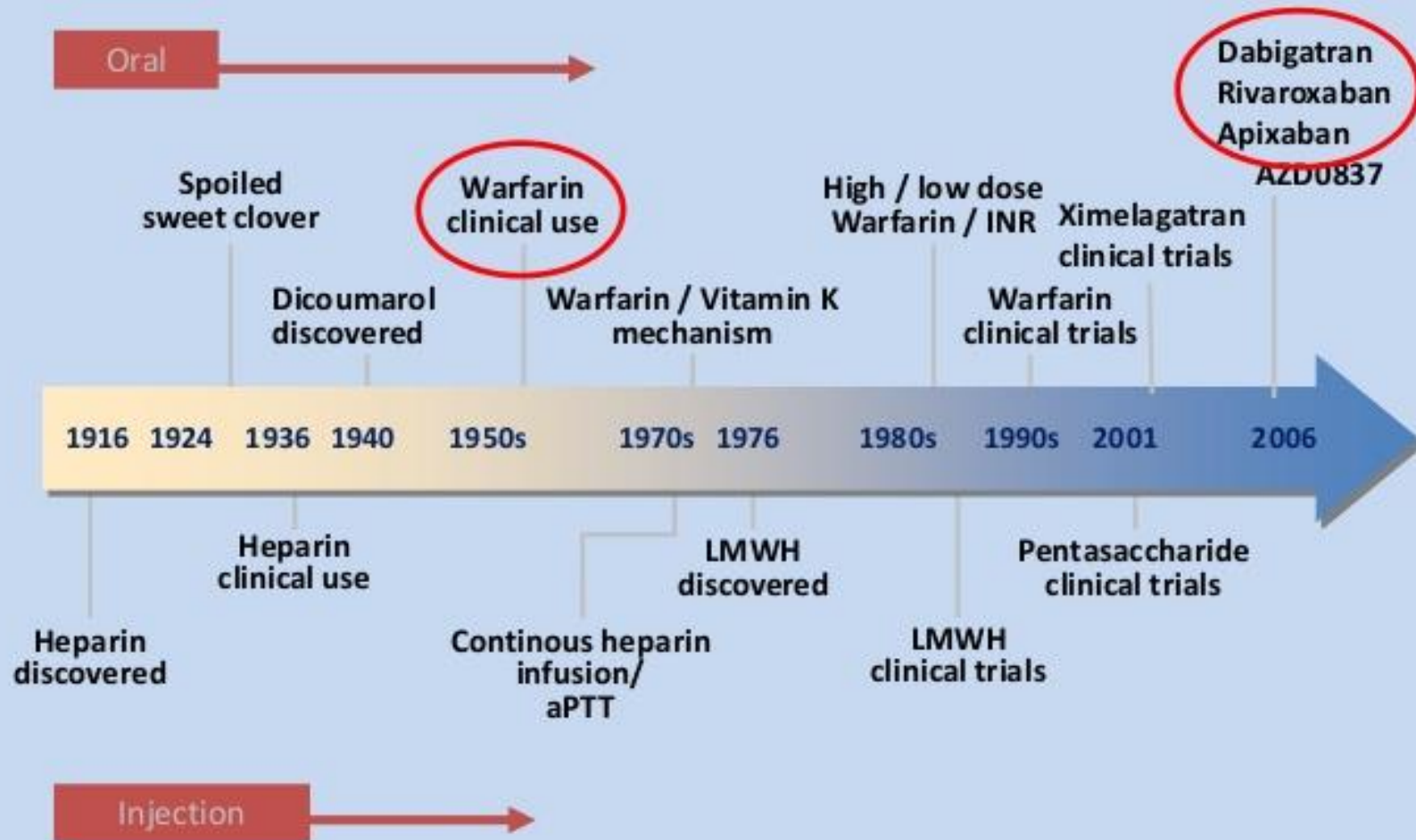
CLOPIDOGREL

Clopidogrel (Plavix) cp. 75 mg

- **Acțiune :**
  - are același mecanism de acțiune ca și ticlopidina
- **Indicații:**
  - prevenirea complicațiilor tromboembolice arteriale la bolnavii cu AVC, IMA
  - prevenirea complicațiilor tromboembolice la bolnavii cu arteriopatie obliterantă
- **Reacții adverse:**
  - tulburări gastro-intestinale de tip hemoragic
  - neutropenia apare mai rar.
- **Doze:** 75 mg o dată /zi.

Anticoagulants – historical development

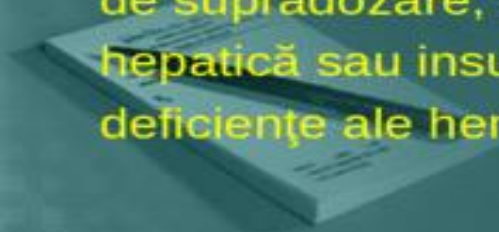

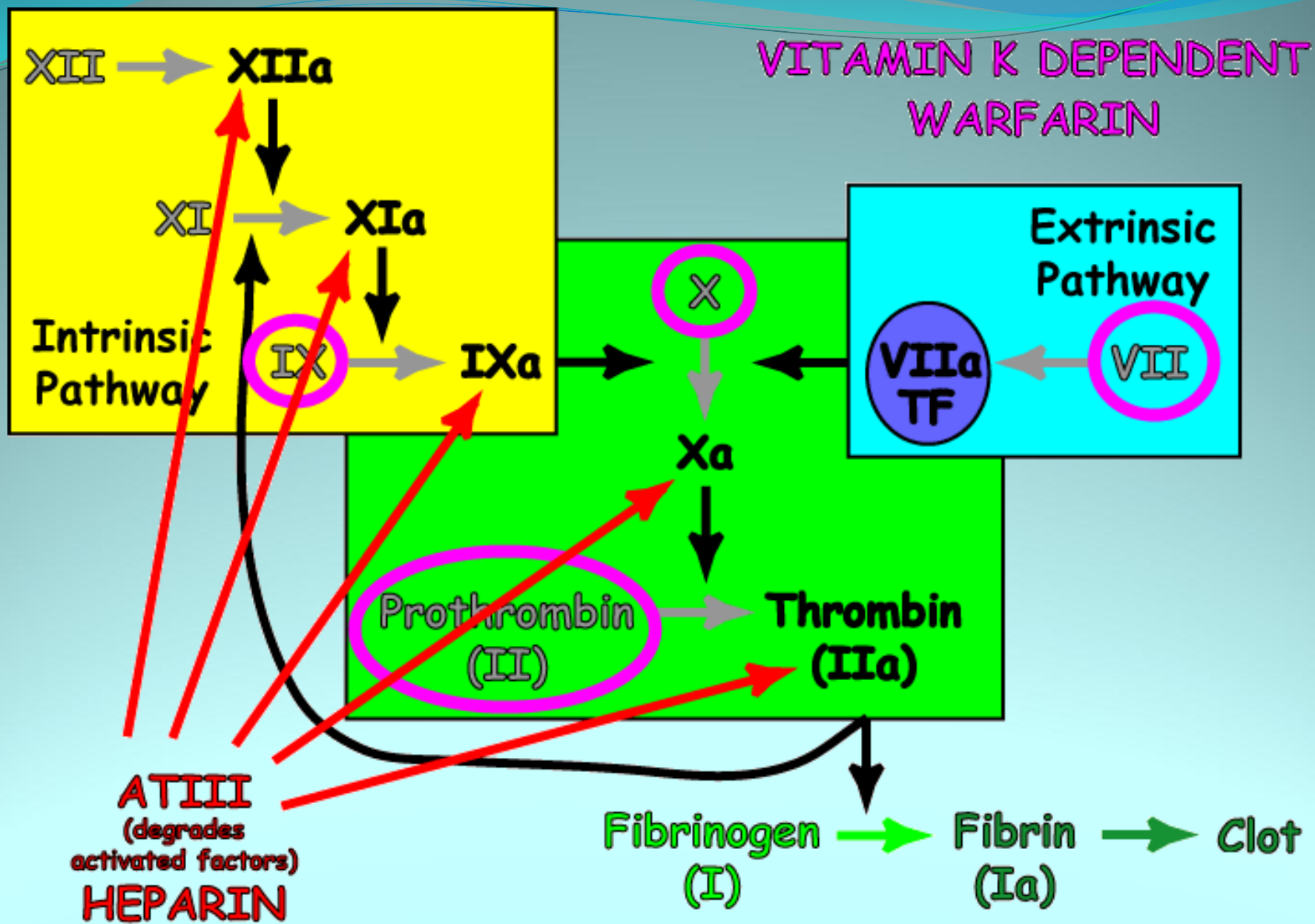

ANTICOAGULANTE

Anticoagulante

- Anticoagulantele sunt medicamente care împiedică procesul coagulării, acționând la nivelul sistemului plasmatic responsabil de gelificarea sângelui. Ele sunt utile îndeosebi în *tromboza venoasă*, unde fenomenul principal este formarea trombusului de fibrină.
- Sunt indicate atât pentru profilaxia primară, oprind generarea trombozei, cât și pentru profilaxia secundară, oprind extinderea cheagului și evitând accidentele embolice.
- De asemenea se folosesc la purtătorii de valve cardiace protetice (de preferință în asociere cu antiagregantele plachetare).
- Complicația majoră este reprezentată de *hemoragiile*, care survin în caz de supradozare, dar și la dozele obișnuite, la bolnavii cu insuficiență hepatică sau insuficiență renală. Riscul este mult crescut în prezența unor deficiențe ale hemostazei.

HEPARINA

a. Anticoagulante acute

Heparina f. 5000 u.i

- Se cuplează cu o globulină plasmatică – *antitrombina III* – grăbind acțiunea acesteia de inactivare a trombinei, factorului X și altor factori ai coagulării
- Are structură polară, de aceea nu se absoarbe și e distrusă de sucurile gastrice, nu traversează bariera hematoencefalică și nici placentă, putându-se administra gravidelor care fac tromboflebite profunde.
- Are efect antitrombocitar prin inhibarea agregării plachetelor, indusă de trombină.
- Clarifică plasma lipemica prin activarea lipoproteinlipazei.
- Se leagă de endoteliu, proteine plasmatică și macrofage, apoi se elimină renal. De aceea nu se administrează în insuficiențele renale.

HEPARINA

Mod de administrare

- intravenos: perfuzie continuă sau intermitentă → heparina sodică
- subcutanat → heparina calcică.
- administrarea subcutanată e foarte dureroasă
- Doza administrată subcutanat 5.000 u.i la 8 – 12 ore
- Dozele pentru administrare intravenoasă: în perfuzie continuă : 1000 u.i/ oră sau i.v inițial 10 000 u.i, apoi 5 000 – 10 000 u.i la 4 -6 ore
- Efectul heparinei trebuie supravegheat clinic și biologic.
- Pentru testarea eficacității, se măsoară **timpul de coagulare**, iar pentru testarea securității **timpul de trombină**, a căror valoare trebuie să fie de 2 – 3 ori mai mare decât cea normală

Initial Dose:

Bolus:

60 U/kg bolus to a maximum of 4000 U (i.e., 4000 U bolus dose should be used for any patient who weighs >67 kg)

Infusion:

12 U/kg/h infusion to a maximum of 1000 U/h (i.e., 1000 U/h infusion dose should be used for any patient who weighs >83 kg)

Weight-Based Adjustments Based on 6-Hour PTT:

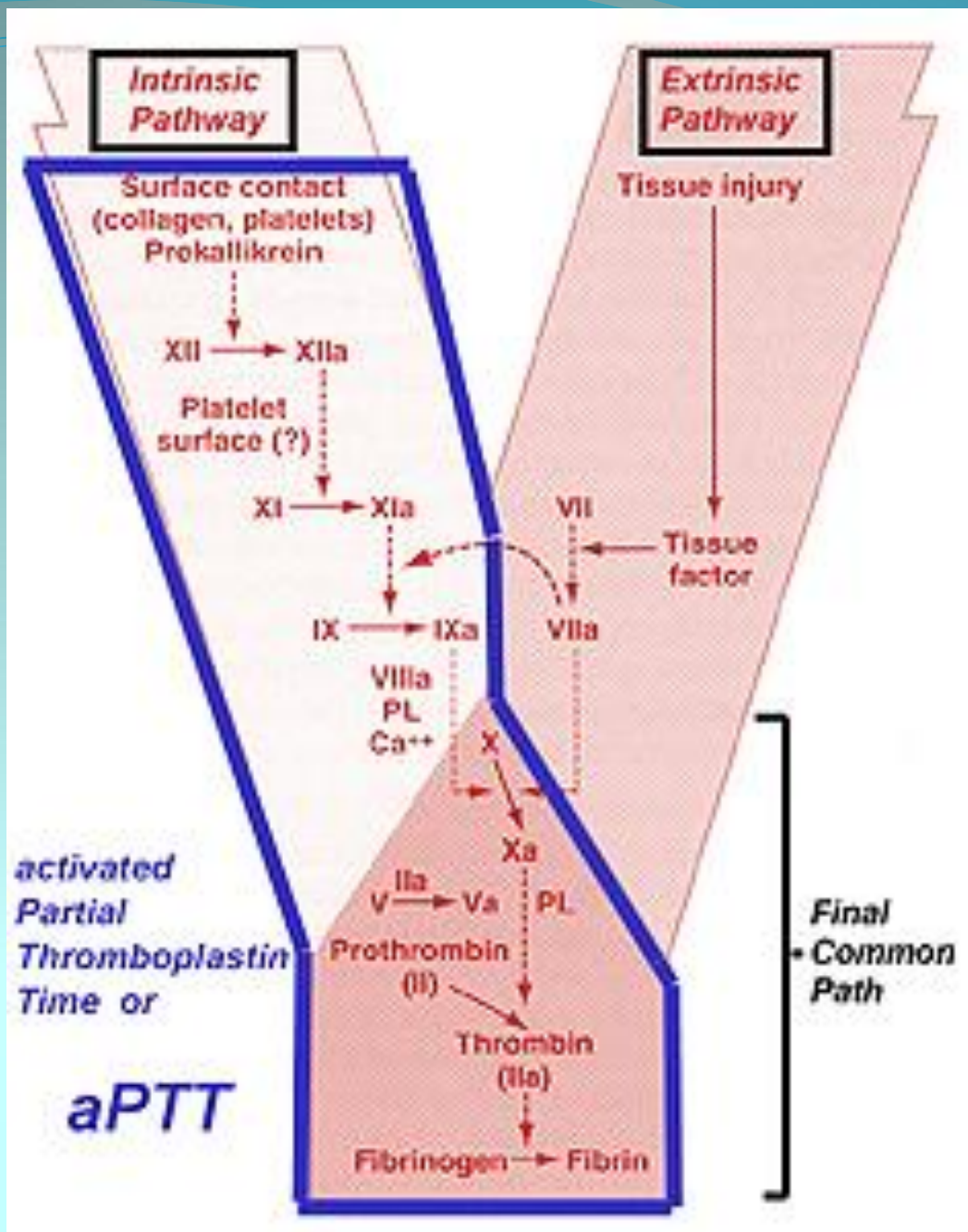
PTT <1x control: re-bolus 60 U/kg (max 4000 U) and increase infusion rate by 2 U/kg/h

PTT 1 to 1.5x control: increase infusion rate by 2 U/kg/h

PTT 1.5 to 2x control: no change (therapeutic range)

PTT 2 to 3x control: decrease infusion rate by 2 U/kg/h

PTT >3x control: stop infusion, recheck PTT in 1 hour, follow algorithm based on repeat PTT

HEPARINA

Indicații:

- tromboza venoasă profundă
- infarctul miocardic acut
- angină instabilă
- tromboembolia pulmonară

Reacții adverse:

- hemoragii → se folosește ca antidot sulfatul de protamină, în perfuzie lentă
- trombocitopenie → la administrarea peste 5 zile
- alergie
- osteoporoză, mai ales administrată timp îndelungat

Contraindicații:

- hemoragie cerebrală
- HTA severă

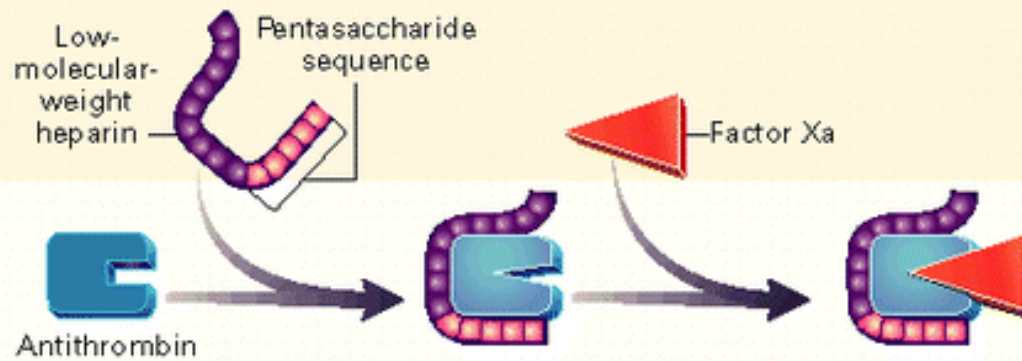
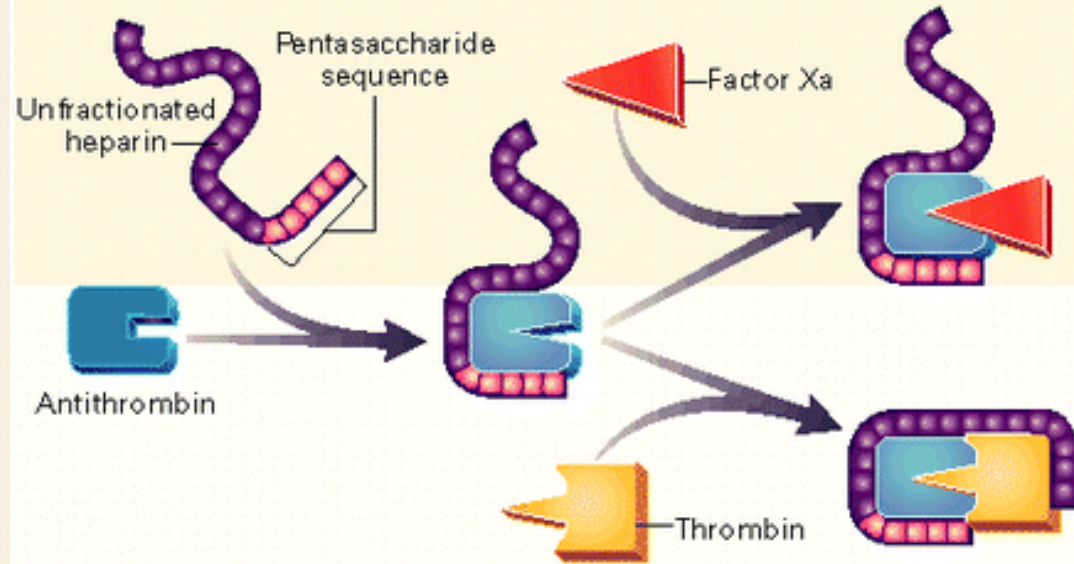

HEPARINE CU MASA MOLECULARA MICA

Heparine cu masa moleculara mică

- Dalteparina (Fragmin)
  - Enoxaparina (Clexane)
  - Nadroparina (Fraxiparina)
  - Reviparina (Clivarin)
-
- Se administrează subcutanat de 1-2 ori pe zi
  - Are mecanism de acțiune ca heparina clasică, dar direcționat mai mult pe factorul X.
  - Se folosesc pentru profilaxia trombozelor venoase și emboliilor.

Limitations of UFH

Unpredictable anticoagulant effect

- **Significant protein binding**
- **Saturable clearance mechanism**
- **Inactivation by platelet factor 4**
- **< 25% of patients in therapeutic range 12 hours after beginning Rx (TIMI 9B)**
- **Inaccessibility to clot-bound thrombin**

Monitoring required

IV administration

Platelet activation

Risk of HIT

Advantages of LMWH

More predictable anticoagulant response

- **Reduced protein binding**
- **Less inactivation by PF 4**

No monitoring required

SQ dosing

Reduced platelet activation

Less risk of HIT

ANTICOAGULANTE CUMARINICE

ANTIVITAMINA K

b. Anticoagulante cronice

Se mai numesc și **anticoagulante cumarinice** sau **antivitamine K**.

- Ele împiedecă sinteza hepatică a factorilor coagulării dependentă de vitamina K(II, VII, V, X)

Acenocumarolum → **Trombostop cp. 2 mg**
Sintrom cp. 4 mg

Warfarina (mai ales în SUA)

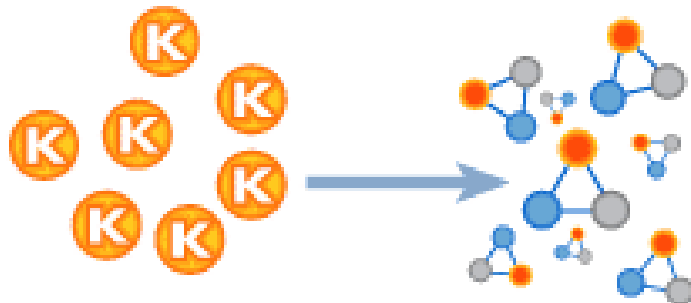
- Traversează bariera hematoencefalică și placenta (contraindicate gravidelor).
- Se leagă procentual mai mult de proteinele plasmatiche.
- Au timp de latență mai mare (timpul de latență este egal cu timpul de viață al factorilor coagulării deja activați)
- Au durată de acțiune prelungită
- Dozarea trebuie riguros controlată prin:

- timpul Quick

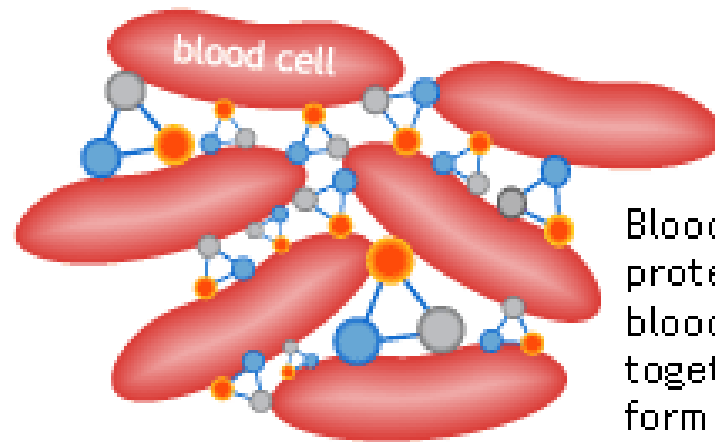
- INR (*International Normalized Ratio*) această metodă compară TQ al pacientului cu TQ mediu al unui grup de indivizi considerați normali. Valoarea normală **0,8-1,2**.

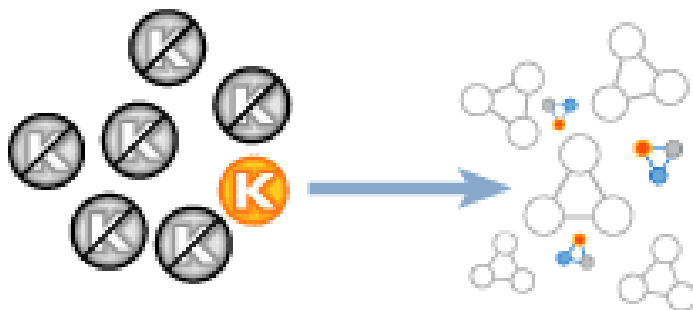
How Warfarin Affects Blood Clotting

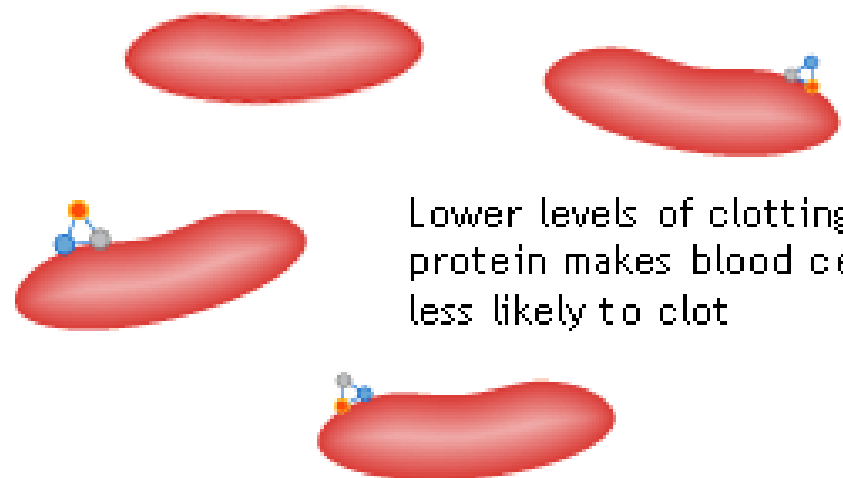
Vitamin K, produced by the body, helps form blood-clotting proteins

Blood-clotting proteins hold blood cells together to form clots

Warfarin reduces the body's ability to make Vitamin K which interferes with protein creation

Lower levels of clotting protein makes blood cells less likely to clot

ANTICOAGULANTE CUMARINICE

ANTIVITAMINA K

Indicații:

- tromboza venelor profunde
- infarct miocardic acut
- trombembolism pulmonar (6 luni)

Reacții adverse:

- Sângerare: ca antidot se administrează vitamina K fiola de 10 mg injectată intravenos lent (pentru că poate determina moarte subită.
- Se mai administrează plasma proaspătă congelată și crioprecipitat.
- Necroza țesutului gras din zona perfuziei
- La făt, în primul trimestru, medicamentul e teratogen, afectează mai ales oasele iar în ultimul trimestru, există risc hemoragic.

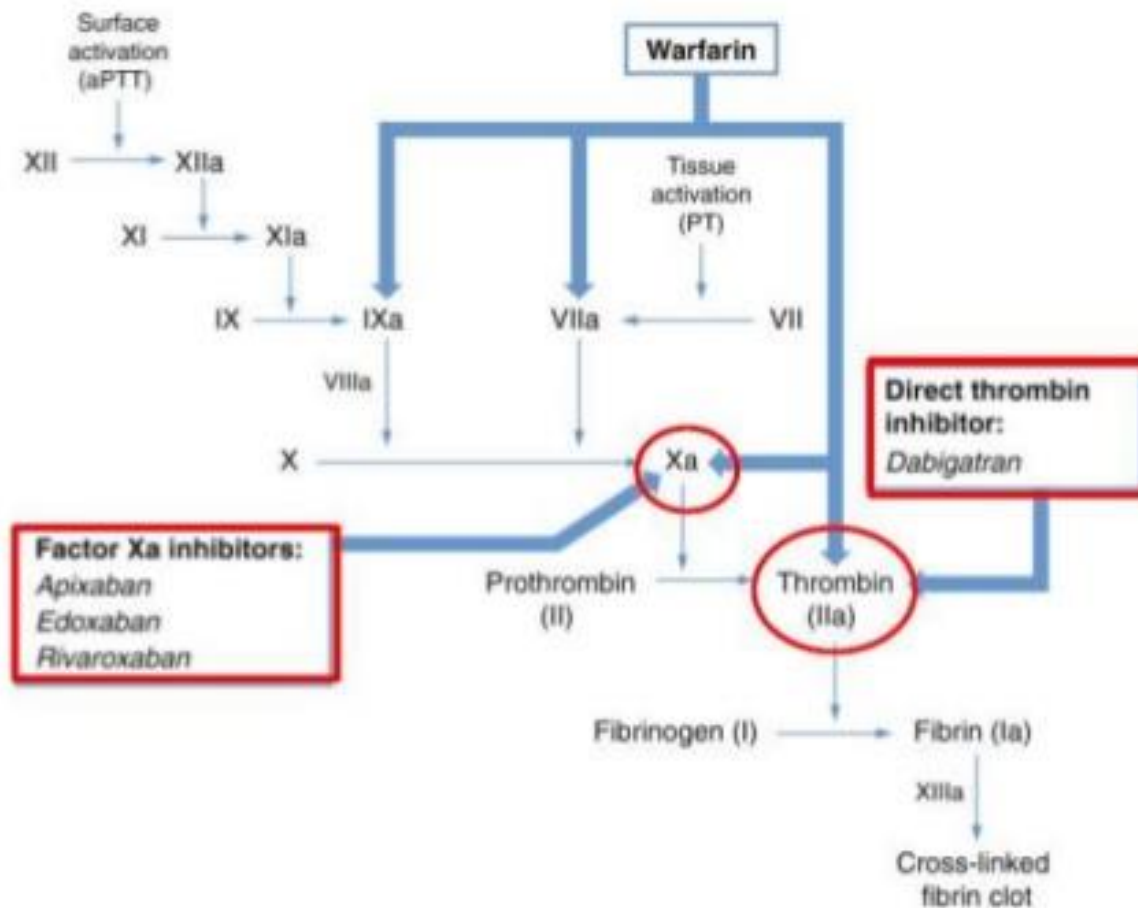
- **Contraindicații:** sarcină, ulcer, alăptare, diateze hemoragice.

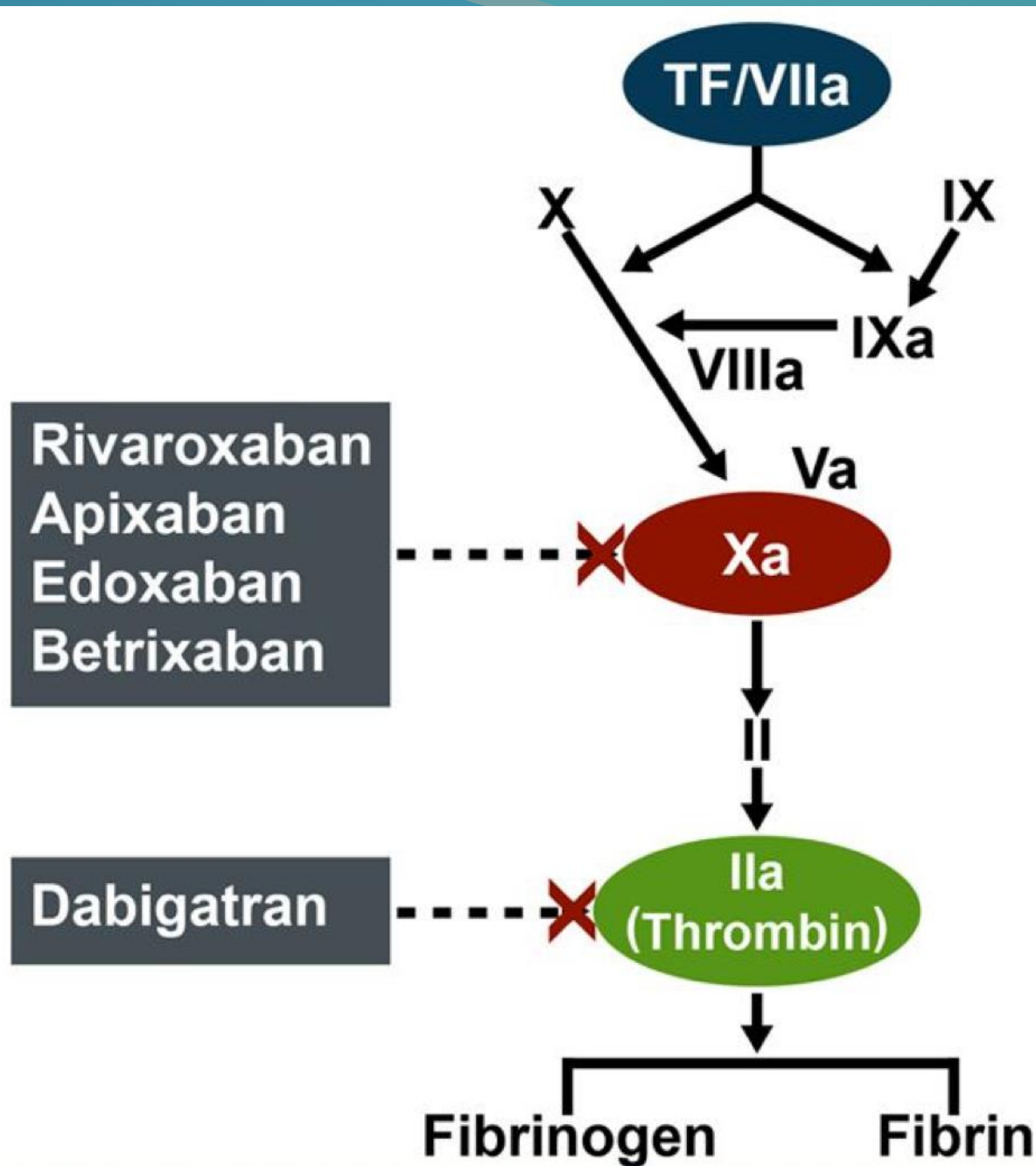

Novel Oral Anticoagulants (NOACs)

Direct Xa Inhibitor

Direct IIa Inhibitor

Table 1. Properties of warfarin and oral inhibitors of thrombin and factor Xa inhibitors approved for use in the United States

	Warfarin	Dabigatran etexilate	Rivaroxaban	Apixaban
Target	Vitamin K epoxide reductase (VKORC1) lowers levels of vitamin K–dependent coagulation factors	Thrombin	Factor Xa	Factor Xa
Prodrug	No	Yes	No	No
Bioavailability	> 95%	6.5%	80%	~ 66%
Tmax		2 h	2.5-4 h	3 h
Half-life	40 h	12-14 h	7-13 h	8-13 h
Routine coagulation monitoring	Yes	No	No	No
Dosing	Once daily (INR-adjusted)	Fixed, BID	Fixed, BID	Fixed, BID
Elimination	Hepatically metabolized	80% renal	67% renal (half is inactive drug), 33% fecal	25% renal, 75% fecal
Potential drug interactions	CYP 2C9, 3A4, and 1A2	Potent P-gp inhibitors and P-gp inducers	Strong dual CYP 3A4 and P-gp inhibitors/inducers	Strong dual CYP 3A4 and P-gp inhibitors/inducers

Adapted from Bauer² and Ansell.⁴

Tmax indicates time to peak plasma levels; and P-gp, P-glycoprotein.

NOACs: Indications and Dosing

	Dabigatran	Rivaroxaban	Apixaban
Class	Direct Thrombin Inhibitor	Factor Xa Inhibitor	Factor Xa Inhibitor
Indications	<ul style="list-style-type: none"> Reduction of risk of stroke and systemic embolism in nonvalvular AF 	<ul style="list-style-type: none"> Reduction of stroke and systemic embolism in nonvalvular AF Treatment of DVT & PE Reduction of recurrence of DVT & PE Prophylaxis of DVT following hip or knee replacement surgery 	<ul style="list-style-type: none"> Reduction of stroke and systemic embolism in nonvalvular AF
Recommended Dosing for AF	150 mg BID	20 mg QD	5 mg BID
Renal Dosage Adjustments	CrCl 15-30 mL/min: 75 mg BID	CrCl 15-50 mL/min: 15 mg QD	≥ 2 present: ≥ 80 years, body weight ≤ 60 kg, or serum creatinine 1.5 mg/dL: 2.5 mg BID

Novel Oral Anticoagulants (NOACs)

Generic name	Brand name	Enzyme target	Renal clearance	Half-life (h)
Dabigatran	<i>Pradaxa</i>	Thrombin	85%	12 -17
Rivaroxaban	<i>Xarelto</i>	Factor Xa	30%	7 - 11
Apixaban	<i>Eliquis</i>	Factor Xa	25%	12
Edoxaban	<i>Lixiana</i>	Factor Xa	35%	10 - 14

Table 1

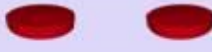

Agent with the largest relative risk reduction of ischemic stroke	Dabigatran
Agents with the largest renal elimination	Dabigatran (80%)
	Edoxaban (50%)
Agent to avoid in patients w/ <u>CrCl</u>>95ml/min	<u>Edoxaban</u>
Once daily dosing	Edoxaban
	Rivaroxaban
Established dosing for high-risk patients w/ modest renal function	Rivaroxaban
	Apixaban

Anticoagulation - NOACs

Recommendations for prevention of thromboembolism in non-valvular AF - NOACs

Recommendations	Class	Level
When adjusted-dose VKA (INR 2–3) cannot be used in a patient with AF where an OAC is recommended, due to difficulties in keeping within therapeutic anticoagulation, experiencing side effects of VKAs, or inability to attend or undertake INR monitoring, one of the NOACs, either: <ul style="list-style-type: none"> • a direct thrombin inhibitor (dabigatran); or • an oral factor Xa inhibitor (e.g., rivaroxaban, apixaban)^d ... is recommended.	I	B
Where OAC is recommended, one of the NOACs, either: <ul style="list-style-type: none"> • a direct thrombin inhibitor (dabigatran); or • an oral factor Xa inhibitor (e.g., rivaroxaban, apixaban)^d ... should be considered rather than adjusted-dose VKA (INR 2–3) for most patients with non-valvular AF, based on their net clinical benefit.	IIa	A

Dose Recommendations Vary Across Different NOACs*

	VTE prevention after elective hip or knee replacement	Acute VTE treatment	Cont'd VTE treatment and prevention of VTE recurrence	Stroke prevention in NVAf	Secondary prevention of ACS
Dabigatran¹	 2 caps 110 mg od	 Parenteral AC for at least 5 days followed by 1 caps 150 mg bid	 1 caps 150 mg bid	 1 caps 150 mg bid	n.a.
Apixaban²	 1 tab 2.5 mg bid	 2 tabs 5 mg bid for 7 days followed by 1 tab 5 mg bid	 1 tab 5 mg bid for 6 months followed by 1 tab 2.5 mg bid	 1 tab 5 mg bid	n.a.
Edoxaban³	n.a., except Japan	 Parenteral AC for at least 5 days followed by 1 tab 60 mg od	 1 tab 60 mg od	 1 tab 60 mg od	n.a.
Rivaroxaban⁴	 1 tab 10 mg od	 1 tab 15 mg bid for 21 days	 1 tab 20 mg od from day 22 onwards	 1 tab 20 mg od	 1 tab 2.5 mg bid on top of single or dual AP therapy

*Different dosing recommendations may exist for special patient populations or other certain conditions. The SmPC recommendations for each NOAC need to be followed. AP=Antiplatelet.

1. Dabigatran Summary of Product Characteristics; 2. Apixaban Summary of Product Characteristics;

3. Edoxaban Summary of Product Characteristics; 4. Rivaroxaban Summary of Product Characteristics.

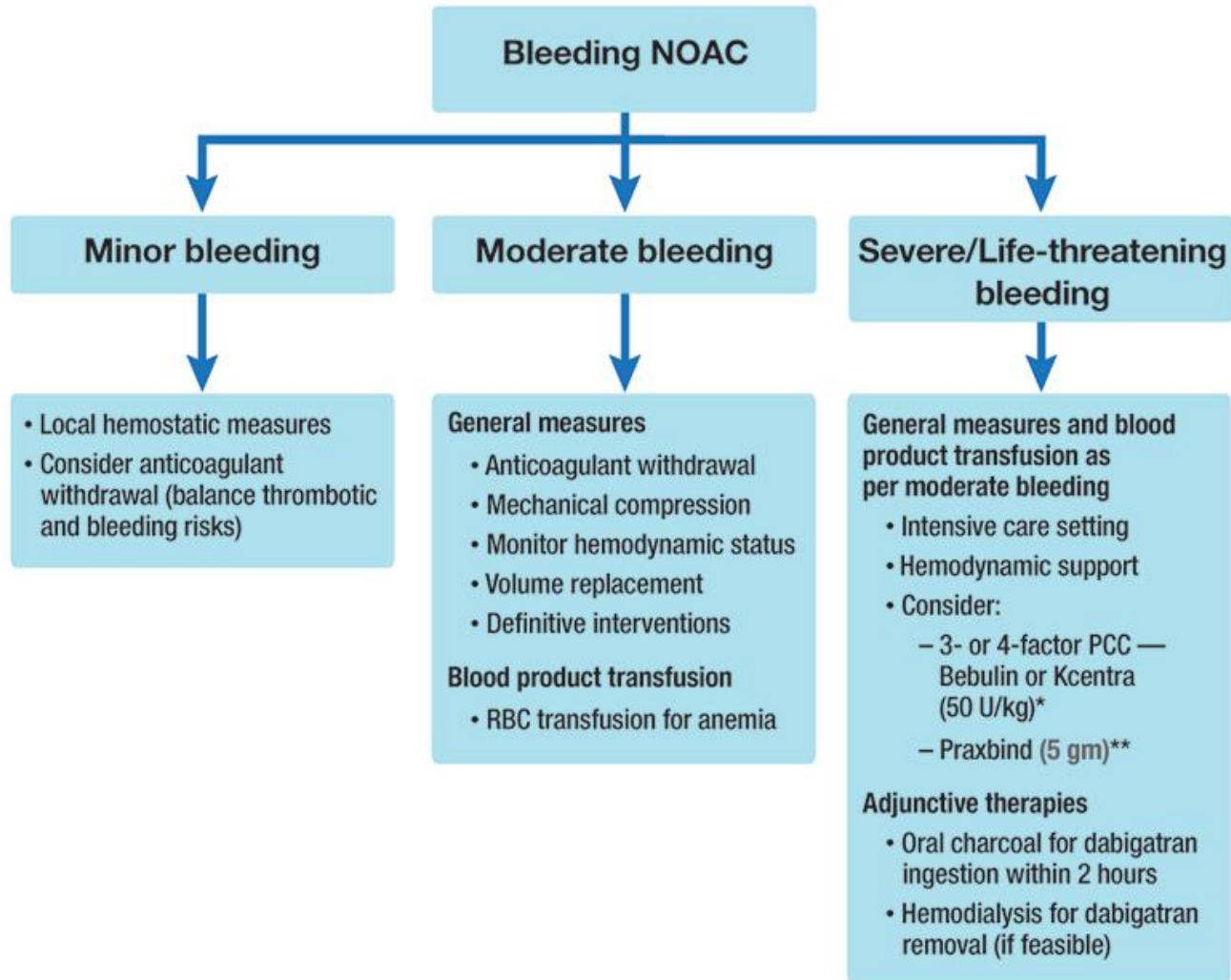
NOACs in liver disease – is there a problem?

Because **all NOACs are dependent on the liver for metabolism to some degree**, patients with hepatic dysfunction are not ideal candidates for these agents, especially if there is pre-existent evidence of coagulopathy (an elevated INR).

Restrictions for the use of NOACs in patients with liver disease are based on the **Child-Pugh classification system** and exclusion criteria applied in pivotal trials.

Guidelines For Management Of Bleeding Associated With NOAC

*Preferred agent for rivaroxaban/apixaban/edoxaban

**Preferred agent for dabigatran

NOACs in renal dysfunction – Practical recommendations for dosing in chronic kidney disease

Dabigatran	Apixaban	Edoxaban *	Rivaroxaban
<p>When CrCl 30-49 ml/min, 150 mg BID is possible (SmPC) but 110 mg BID if 'high risk of bleeding' (SmPC) or 'recommended' (GL update)¹</p> <p>Note: 75 mg BID approved in US only **</p> <ul style="list-style-type: none"> -if CrCl 15-30 ml/min - if CrCl 30-49 ml/min -and other orange factor (e.g. verapamil) 	<p>CrCl 15-29 ml/min: 2.5 mg BID is possible</p> <p>Serum creatinine ≥ 1.5 mg/dl in combination with age ≥ 80 years or weight ≤ 60 kg (SmPC) or with other yellow' factor: 2.5 mg BID</p>	not available	15 mg OD when CrCl 15-49 ml/min

* No EMA approval yet. Needs update after finalisation of SmPC ** No EMA indication. FDA recommendation based on pharmacokinetics. Carefully consider benefits and risks of this approach Note that 75 mg capsules are not available in Europe for AF indication.

1. Camm et al, Eur Heart J 2012;33:2719-47

www.escardio.org/EHRA

CCS 2012 Update to AF Guidelines: Renal Function

GFR	Warfarin	Dabigatran	Rivaroxaban	Apixaban
GFR > 50 mL/min	Dose adjusted for INR 2.0–3.0	150 mg BID or 110 mg BID	20 mg daily	5 mg BID
GFR 30–49 mL/min	Dose adjusted for INR 2.0–3.0	150 mg BID or 110 mg BID	15 mg daily	5 mg BID (for GFR > 25 mL/min only) Consider 2.5 mg BID
GFR < 30 mL/min	No RCT data	Contraindicated	No RCT data	No RCT data

[†]Consider Apixaban 2.5 mg po bid if GFR $\leq$ 25 mL/min, especially if age > 80 or body weight < 60 kg

[‡]Dose adjusted warfarin has been used, but observational data regarding safety and efficacy is conflicting

[†]No published studies support a dose for this level of renal function; product monographs suggest the drug is not recommended for this level of renal function

 The patient's eGFR should be regularly reassessed in order to ensure that changes in the NOAC drug or dose correspond to changes in the eGFR.

Indication for oral anticoagulation as stroke prevention in AF (if risk factor[s] present)

RCT(s) in the general population:
Broad evidence that OAT reduces stroke risk

Cohort studies:
Contradictory data and potentially more strokes in CKD stage G5 with OAT

Efficacy and safety of NOACs versus vitamin K antagonists (VKA)

RCT: NOACs noninferior (in some cases superior) to VKAs

RCT initiated
Results not yet available in 2017
Mind potential risk of accumulation of NOAC

Association between stroke risk and renal function in AF

Risk of stroke and systemic embolism

Association between bleeding risk and renal function in AF

Bleeding risk

Prevalence of atrial fibrillation

NKD
CKD G1
CKD G2

CKD G3a

CKD G3b

CKD G4

CKD G5

FIBRINOLITICE

Fibrinoliticele

- Medicamentele fibrinolitice sunt capabile să lizeze cheagul de sânge.
  - Ele favorizează formarea plasminei, fiind active îndeosebi în interiorul cheagului, care protejează plasmina de antiplasminele circulante.
  - Sunt indicate în cazuri selecționate de infarct miocardic acut, embolie pulmonară gravă, tromboze venoase profunde severe, tromboze arteriale la nivelul membrelor (atunci când intervenția chirurgicală nu este posibilă).
  - Trebuie administrate precoce deoarece cheagurile vechi sunt puțin influențate.
-
- **Alteplaza**
  - **Streptokinaza**
  - **Urokinaza**
- Toate acestea determină liza cheagului de fibrină prin activarea sau stimularea plasminei.

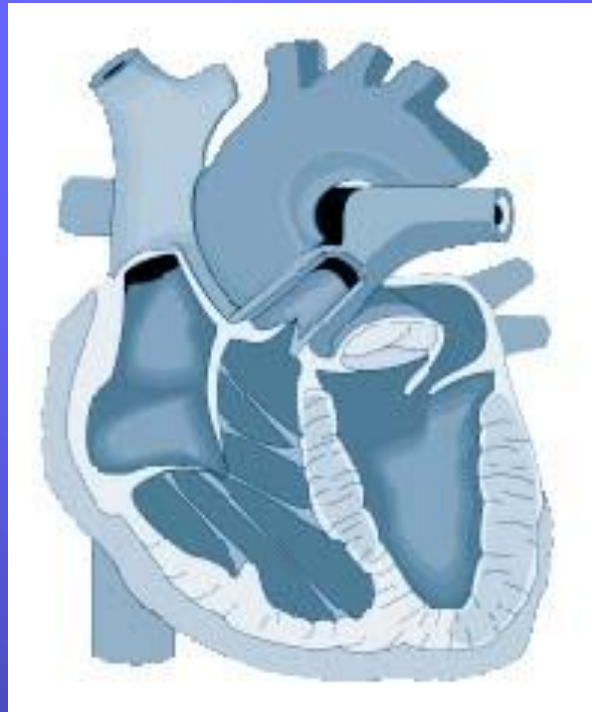

FIBRINOLITICE

- **Alteplaza** este o enzimă naturală ce se leagă de fibrină, la suprafața trombului și determină transformarea plasminogenului în plasmină. E tromboselectivă.
  - Indicațiile alteplazei sunt trombus arterial recent (infarct miocardic acut, trombembolism pulmonar) adică la maxim 6 – 8 ore după apariția lui.
  - Contraindicații :traumatisme recente, intervenții chirurgicale recente, accident vascular recent, HTA severă, ulcer, 30 minute după masajul cardiac, intoleranța la glucoză.
- **Streptokinaza** nu are efect direct pe plasminogen dar îl activează.
  - Contraindicații: infecție recentă streptococică
  - Reacții adverse: alergie, hta severă.
- **Urokinaza** se obține din culturi celulare renale umane; activează direct plasminogenul. Reacțiile adverse sunt mai ușoare.

MEDICAMENTE INOTROP POZITIVE

- **DIGITALICE (TONICARDIACE, GLICOZIDI CARDIACI)**
- **INHIBITORII FOSFODIESTERAZEI**
- **SIMPATICOMIMETICE (ADRENERGICE SI DOPAMINERGICE):**

Adrenalina

Isoprenalina

Dopamina

Prenalterol

Dobutamina

Pirbuterol

DIGITALICE

ORIGINE:

200 ani

- DIGITOXINA $\Leftarrow$ Digitalis purpurea
- DIGOXIN si LANATOSID C $\Leftarrow$ Digitalis lanata
- STROFANTINA $\Leftarrow$ Strofantus gratus
- B-METIL-DIGOXIN $\Leftarrow$ semisinteza

FARMACOCINETICA

- DIGITOXINA – foarte liposolubil
- DIGOXIN – ușor liposolubil
- STROFANTINA - hidrosolubil

FARMACOCINETICA

Absorbția:

- DIGITOXINA: 90 – 100%
- DIGOXIN: 55 – 75%
- STROFANTINA: 1 – 3%

FARMACOCINETICA

Distribuția:

Fixarea pe proteinele plasmatiche:

- DIGITOXINA – 95%
- DIGOXIN – 25%
- STROFANTINA – 0,5%

FARMACOCINETICA

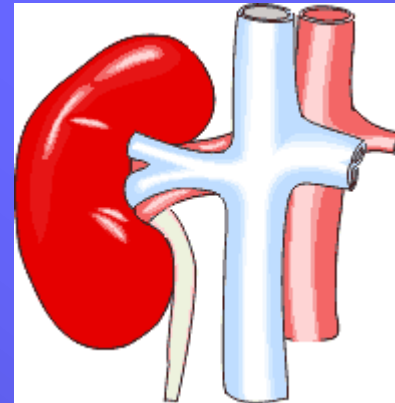
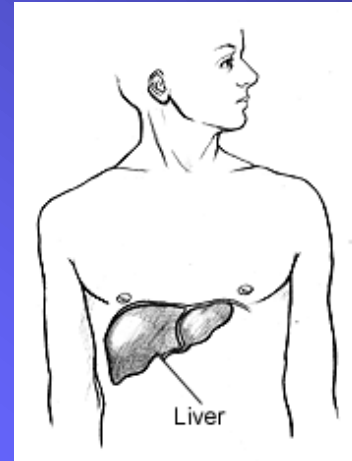
Timpul de injumatatire:

- DIGITOXINA = 6 zile
- DIGOXIN = 40 ore
- STROFANTINA = 21 ore

FARMACOCINETICA

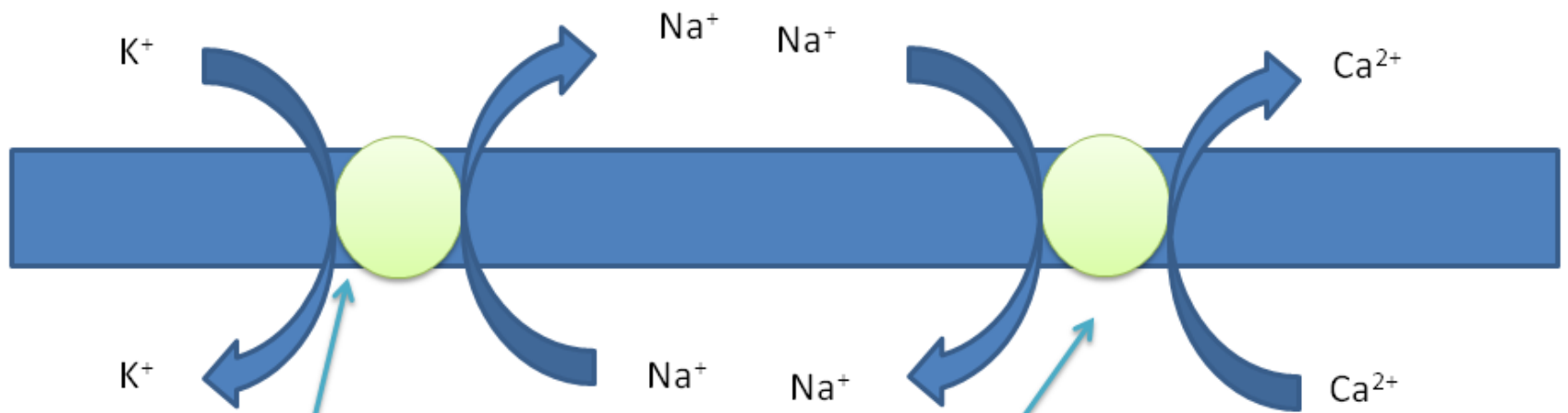
Eliminarea:

- DIGITOXINA –
metabolizat hepatic
90%
- DIGOXIN –
eliminat renal
- STROFANTINA –
eliminat renal

OUTSIDE

Digoxin

↑ [Na⁺]_i

↑ [Ca²⁺]_i

↑ Force of Contraction

INSIDE

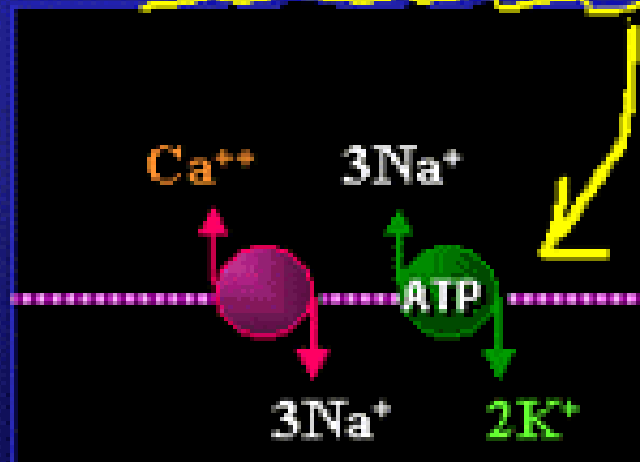
MECANISM DE ACTIUNE

Cardiac glycosides *digoxin*

natural product

foxglove, oleander

Na^+, K^+ ATPase inhibitor

↑ cytosolic Ca^{++}

↑ automaticity

delayed after-
depolarizations

MECANISM DE ACTIUNE

Na⁺K⁺ATP aza

Pompa Na⁺K⁺

Na⁺ intracelular

Ca²⁺ liber intracelular

forta contractila

MECANISM DE ACTIUNE

DIGOXIN

~~Na⁺K⁺ATP aza~~

Pompa Na⁺K⁺

Na⁺ intracelular

Ca²⁺ liber intracelular

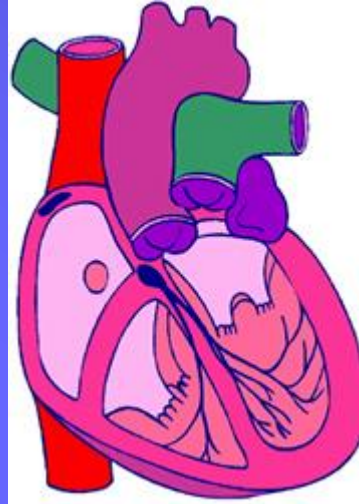
forta contractila

ACTIUNE FARMACODINAMICA

- Efecte cardiace

- Efecte extracardiace:
  - Asupra rinichiului
  - Asupra vaselor
  - Asupra SNC

EFECTE CARDIACE

- Inotrop +
- Cronotrop –
- Dromotrop –
- Batmotrop –

EFECTE CARDIACE

Inotrop +

- Forta si viteza de contractie a miocardului normal si insuficient
  - ↓ durata ejectiei ventriculare
  - ↑ volumul de ejectie ventricular
  - ↑ timpul de umplere diastolica

EFECTE CARDIACE

Cronotrop –

= efect bradicardizant

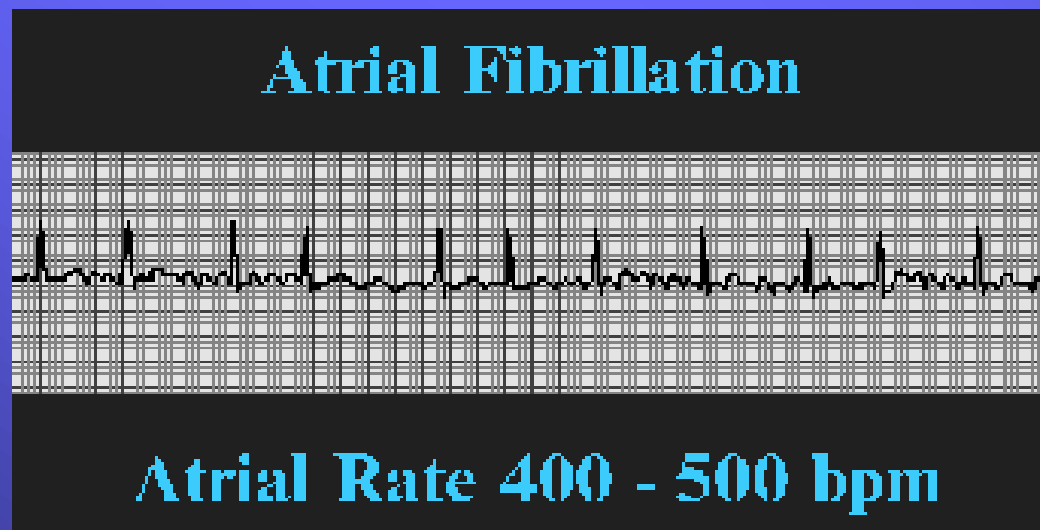
- Stimularea directă a centrilor vagali
- Activare baroreceptori din sinus carotidian și crosa aortei

EFECTE CARDIACE

Dromotrop –

- Incetinirea vitezei de conducere atrio-ventriculara => efect in fibrilatia atriala cu ritm rapid

EFECTE CARDIACE

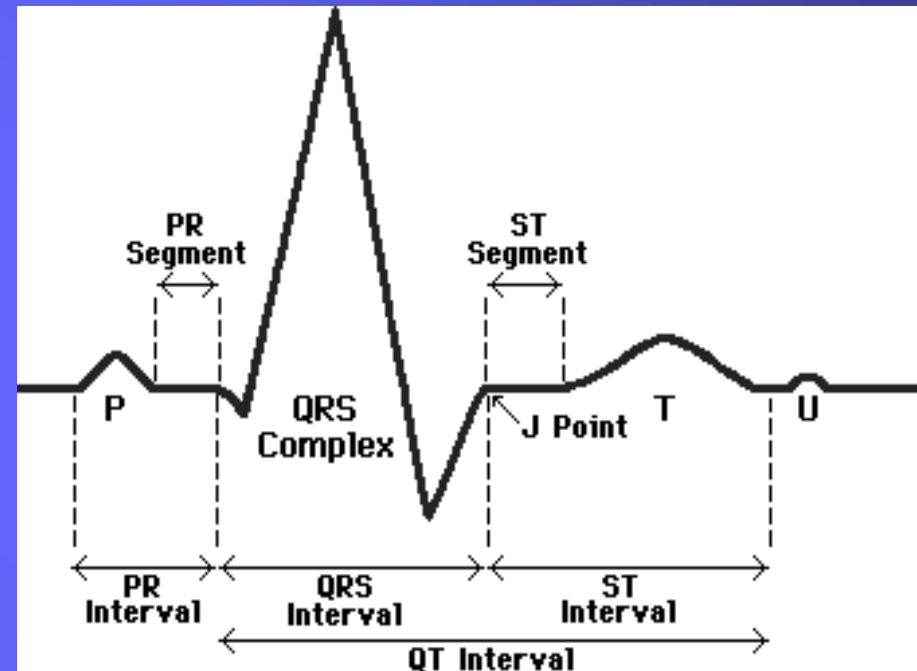
Batmotrop

= efect proaritmie

- miocard indemn, doze terapeutice → efect neglijabil
- miocard lezat, doze mari sau terapeutice
→ efect proaritmie (prin $\uparrow$ PRE si $\uparrow$ excitabilitatii miocardului ventricular)

EFECTE EKG

- ↓ frecvenței cardiace
- ↑ PR
- ↓ QT
- Subdenivelare ST, uneori cu concavitatea în sus
- Aplatizarea sau inversarea undei T

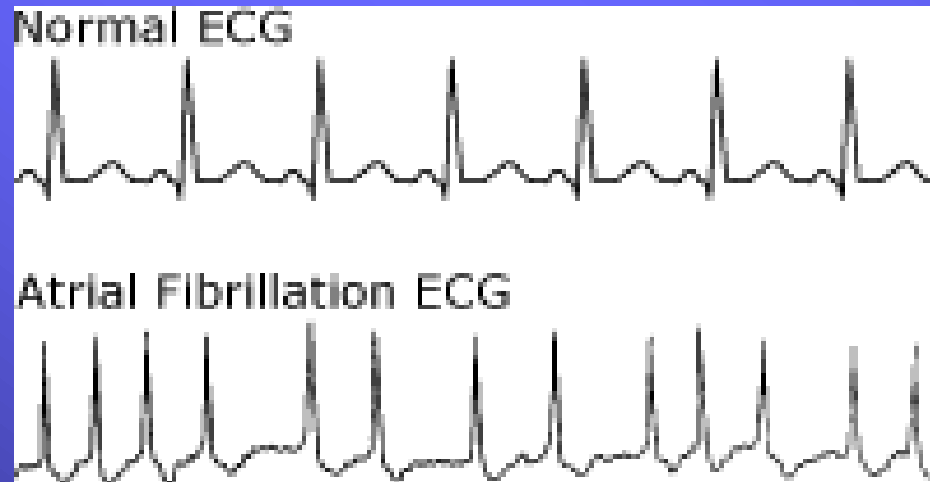
EFECTE EXTRACARDIACE

- Pe rinichi: efect diuretic
- Pe vase:
  - Vasoconstricție arteriolara => $\uparrow$ RPT
  - $\uparrow$ tonusul venos => $\uparrow$ presarcina
- SNC: activare tonus vagal

UTILIZARI TERAPEUTICE

- Insuficienta cardiaca acuta (EPA)
- Insuficienta cardiaca cronica cu FiA rapida
- Tulburari de ritm supraventricular:
  - Fi A
  - FI A
  - TPSV

CONTRAINDICATII

- Intoxicatia digitalica
- Bradicardie
- Bloc AV
- Aritmii ventriculare grave: TV, ExV
- IC prin disfunctie diastolica (SA sau HTA):
  - Tonicardiacele cresc rigiditatea miocardului

EFECTE ADVERSE

INTOXICATIA DIGITALICA

- IT mic = 2 – 3
- Frecventa reactiilor adverse: 2% - 10-20%
- Factori favorizanti:
  - Doze inadecvate
  - Cardiopatie veche: Doze terapeutice → D toxice
  - Varsta inaintata: ↓ FG
  - Hipokaliemia

INTOXICATIA DIGITALICA

Simptomatologie:

- Manifestari extracardiace: anorexie, greata, voma, tulburari de tranzit, dureri abdominale, tulb. neuro-senzoriale, vedere monocromatica ○○ ○○
- Manifestari cardiace: bradicardie sinusala, tulb. de conducere AV, tulb. de ritm atrial/ventricular, bigeminism ventricular

How to Recognize Digoxin Toxicity:

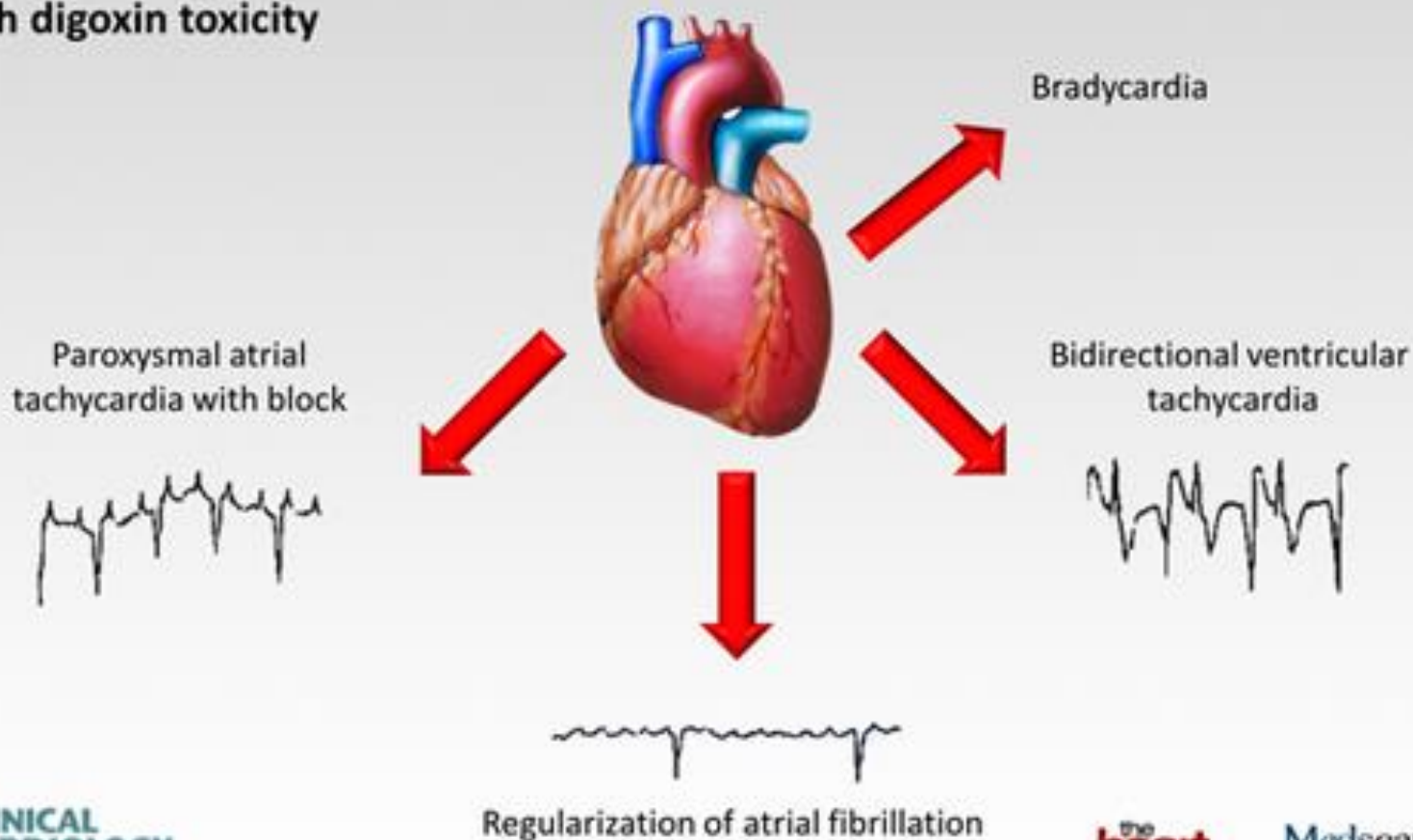
Common Symptoms and Signs

Digestive	Vomiting, nausea, anorexia, diarrhea
Neurologic	Fatigue, headache, disorientation, delirium, confusion
Visual	Blurred or double vision, altered color perception, greenish-yellow halos around images or lights
Cardiac arrhythmia	Paroxysmal atrial tachycardia with AV block, PVCs, regularized atrial fibrillation (<i>regular R-R intervals</i>), bidirectional VT (<i>QRS complexes from 2 different ectopic foci</i>), bradycardia (<i>due to markedly enhanced vagal effect</i>)

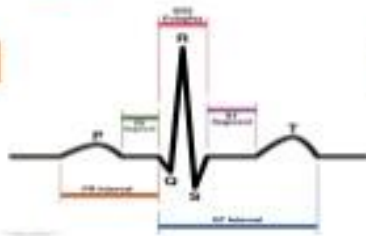
Mann DL. Management of heart failure patients with reduced ejection fraction. In: Libby P, Bonow RO, Mann DL, Zipes DP, Braunwald E, eds. Braunwald's Heart Disease: A Textbook of Cardiovascular Medicine. Philadelphia, PA: Saunders Elsevier; 2008:611-640.

How to Recognize Digoxin Toxicity: Common Symptoms and Signs

Common arrhythmias associated
with digoxin toxicity

Digitalis – EKG Changes

Tissue or Variable	Effects at Therapeutic Dosage	Effects at Toxic Dosage
Sinus node	↓ Rate	↓ Rate
Atrial muscle	↓ Refractory period	↓ Refractory period, arrhythmias
Atrioventricular node	↓ Conduction velocity, ↑ refractory period	↑ Refractory period, arrhythmias
Purkinje system, ventricular muscle	Slight ↓ refractory period	Extrasystoles, tachycardia, fibrillation
Electrocardiogram	↑ PR interval, ↓ QT interval	Tachycardia, fibrillation, arrest at extremely high dosage

ADMINISTRAREA DIGITALICELOR

DOZA DE INCARCARE = DOZA DE SATURARE = STOC DIGITALIC (DS)

- Prima doza = $1/3$ DS
- Restul dozei:
  - 24 h: digitalizare rapida
  - 2-3 zile: digitalizare medie
  - 6-7 zile: digitalizare lenta
- Eficienta: ↓ FC, ↓ edemelor, ↓ hepatomegaliei, turg. jugularelor, amelior. dispneei, ↑ diurezei

ADMINISTRAREA DIGITALICELOR

DOZA DE INTRETINERE (DI)

= doza / zi care mentine o concentratie plasmatica eficienta

= cantitatea de digitalice inactivate si eliminate pe zi

ADMINISTRAREA DIGITALICELOR

DIGOXIN

cp. 0,25 mg, f. 0,5 mg,
sol. 0,5mg/ml=30pic

DS pt. i.v.: 0,5 – 1,5 mg

ex. 2f.: ora 0 – 1f.

ora 12 – ½ f.

ora 24 – ½ f.

DS pt. oral: 1 – 1,5 mg

ex. 6 cp.: ziua I: 2x1cp.

ziua II: 2x1cp.

ziua III: 2x1cp.

ADMINISTRAREA DIGITALICELOR

DI / zi – se adm. oral:

0,25 mg / zi

= 1 cp. / zi la adulti

0,125 mg/zi

= ½ cp / zi peste 70 ani

Table 1. Brief Summary of Digoxin

Dosing	Dosage Adjustment	Target Serum Concentration	Bioavailability	Pharmacokinetics
Heart Failure				
LD: not recommended; MD: 0.125-0.25 mg daily	MD: CrCl >120 mL/min—0.25 mg once daily; CrCl 80-120 mL/min—0.25 mg alternating with 0.125 mg once daily; CrCl 30-80 mL/min—0.125 mg once daily; CrCl <30 mL/min—0.125 mg q48h. Patients >70 y should receive 0.125 mg daily or every other day. Reduce by 50% in ESRD	0.5-0.9 ng/mL	Oral: 70%; capsule: 90%; elixir: 80%; IV: 100%	Onset of action: IV—15-30 min; po—30-120 min Peak effect: IV— 1-3 h; po—2-6 h
Atrial Fibrillation				
LD: 0.25 mg po/IV q2h (max 1.5 mg/24 h); MD: 0.125-0.375 mg po/IV daily	MD: CrCl >50 mL/min—no adjustment necessary; CrCl 10-50 mL/min—25%-75% of normal daily dosage q36h; CrCl <10 mL/min—10%-25% of normal daily dosage q48h. Continuous RRT: 25%-75% of normal daily dosage q36h	0.8-1.2 ng/mL	NA	NA

CrCl: creatinine clearance; ESRD: end-stage renal disease; LD: loading dose; max: maximum; MD: maintenance dose; min: minute; NA: not applicable; RRT: renal replacement therapy.

Source: References 2, 3, 5, 6.

MEDICAȚIA ANTIANGINOASĂ

- NITRATII ORGANICI si MOLSIDOMINA
- BETA-BLOCANTELE
- BLOCANTELE CANALELOR DE Ca

DERIVATII NITRATI

DERIVATII NITRATI

CLASIFICARE

- **Derivati nitrati cu latentă și durată scurtă de acțiune**

NITROGLICERINA, ISOSORBID DINITRAT -
compr. sublinguale, spray sublingual

- **Derivati nitrati cu durată lungă de acțiune**

NITROGLICERINA - compr. retard adm. oral;
unguent-extern; sistem transdermic (plasture)

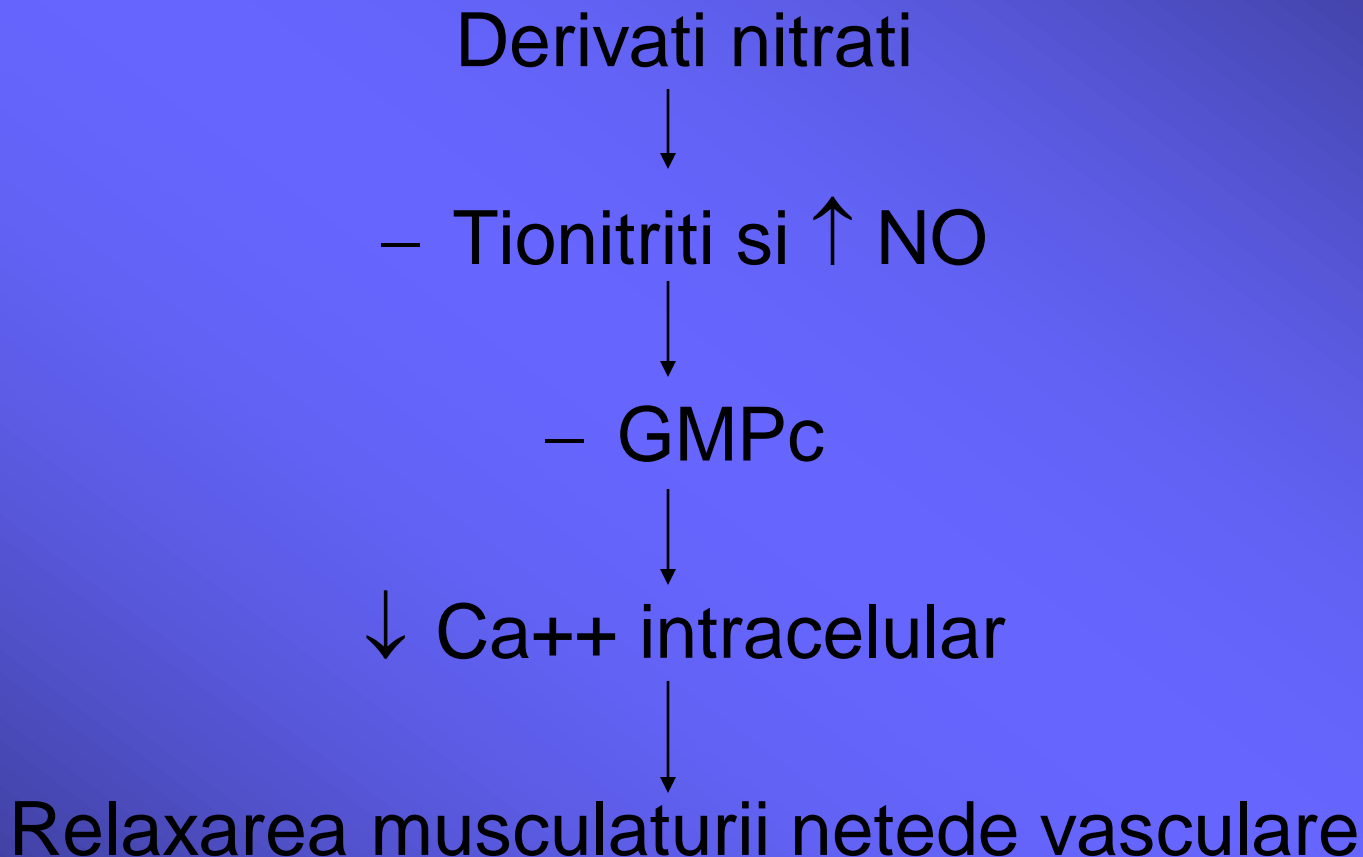
ISOSORBID DINITRAT – compr.

ISOSORBID MONONITRAT– compr.

PENTAERITRIL TETRANITRAT– compr.

DERIVATII NITRATI

MECANISM DE ACTIUNE

DERIVATII NITRATI

ACTIUNE FARMACODINAMICA

- *vasodilatatie venoasa:*
↓ întoarcerea venoasa → ↓ presarcina → ↓
travaliul cardiac si ↓ consumul de O₂
- *vasodilatatie arterelor coronare:*
↑ debitul coronarian cu favorizarea redistribuirii
sângelui spre zonele ischemiate
- accesoriu, *la doze mari vasodilatatie arteriolara*
cu reducerea rezistentei periferice =>
↓ postsarcina

DERIVATII NITRATI

UTILIZARI TERAPEUTICE

- boala coronariana
  - angina pectorala de efort stabila sau angina instabila (tratament profilactic și curativ)
  - infarctul miocardic acut: trat. cu nitroglicerina i.v.;
- insuficiența cardiacă congestivă (secundară cardiopatiei ischemice) alături de tratamentul cu digitalice și diuretice

DERIVATII NITRATI

EFECTE ADVERSE

- cefalee pulsatile dependenta de doza, mai ales la începutul terapiei; este secundara vasodilatației cerebrale cu $\uparrow$ presiunii intracraniene;
- hipoTA ortostatica, mai frecventa la vârstnici;
- tahicardie reflexa (la doze mari);
- toleranta medicamentoasa (după tratament continuu) determină disparitia actiunii antianginoase.

Pt. evitarea tolerantei:

- administrarea discontinua 10 - 12 ore/zi NTG + 12 ore blocanți de calciu sau betablocante